

SZARVASI UJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	5 frt. -- kr.
Félévre	2 frt. 50 kr.
Negyedévre	1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési penzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czüzendők.

A nyilt-törben minden garmonsor díja 20 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Madrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum I. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitátor 3. sz. a.

Karácsonra.

Az egész keresztény világ ünnepel; rokonok, szomszédok, régi jó barátok kölcsönösen boldog ünneplést kívánnak egymásnak. Egy napra ki van egyenlítve minden surlódás, elfeledve minden viszátkodás.

Hanem csak is egy napra, azután ismét fölszítják a viszátkodásnak, a surlódásnak egy napra pihenőt tartott lángját, s engedik az által elpusztítani mindazt, a mi őket összeköté, mintha nem is rokonok nem is szomszédok, nem is jó barátok lettek volna egykoron.

A lángra lobbantott elem elvégzi boldogtalan munkáját, és ők nem ismerik többé egymást, s ha ismerik, az még rosszabb, mert csak azért nem törölik le egymás neveit emlékek lapjáról, hogy legyen kit gyűlölniök.

Nagyon sok rokoni kötelék tépetett már így szét s nagyon sok baráti kapocs zúzatott össze.

Magán torzsalkodások, külön nemű törekvések a községi és a municipalis életben s itt-ott vallási különbségek voltak egy részben azon okok, melyekből ez az elszomorító okozat származott.

Ezek is bő források, de ezeket még könnyen kiapasztathatja, s betömheti a rokoni, a baráti szeretet, és a fölvilágosodás hatalma.

Van azonban még egy ok, ennek tulajdoníthatjuk legnagyobb részben azt az általánosan észlelhető s eléggé nem sajnálható szeretethiányt azt az eléggé nem kárhóztatható gyűlöletet, melylyel a rokon a rokon iránt, s a barát a barát iránt nem irtózik viseltetni. Elég, hogy valaki más párton legyen, s a rokon megtagadja őt, a barát megkövezi, és az ismerősök kétségbe vonják jellemének és becsületének tisztaságát.

Vajjon meggondolják-e az illetők, hogy hová ve-

zet ez? Vagy talán oly sokan vagyunk mi magyarok, hogy a gyűlölet mérges fegyvereivel is irthatjuk egymást? Vagy csakugyan synonym fogalmak a pártkülönbség és a gyűlölet, elanynyira, hogy ezeket elválasztani és külön képzelni nem is lehet?

A példák ellenkezőt igazolnak. Ottan van Anglia, a hol kifejtettebb pártélet van, s a pártgyűlölség még is hiányzik. Ottan van Franciaország, ottan magas eszmék; az államforma kérdései választják el egymástól a pártokat, de a pártkülönbség még sincs behurezolva a társadalmi életbe, s az abból keletkező gyűlölség által nincs megszenteltetve a családi élet.

Tehát csak nálunk lehetnének azok synonym fogalmak?

Tiszta meggyőződésből feleljünk ezen kérdésre: nem, ezerszer nem!

Az ilyen jelenségek leginkább miudig ott észlelhetők, hol a parlamentarismus még nagyon ifju esemete, s azok mindenesetre parlamentarismusi kiskoruságra mutatnak.

S ha ez a gyűlölet meg nem szüntettetik, le nem esillapul, lassanként, mint azt szintén a történelem igazolja, politikai apathiára és társadalmi szétzüllöttségre vezet, s ennek nem venné hasznát sem a haza, sem a nemzet.

Minden pártbeli több jó hazafi föltette már magának ezen kérdést: mikép szüntethető meg ezen pártgyűlölet, mely mint mérges anyag rág társadalmunk testén? mert belátták és sejteni kezdik a megdöbentő utókövetkezményeket. Voltak olyanok, a kik magát a pártéletet is óhajtják megsemmisülve látni. Ez szerintünk nagyon téves fölfogás, mert az annyi volna, mint ha a vízzel a gyermeket is kiöntenők,

mintha csupán azért, hogy a jég el ne verhesse vetéseinket, parlagon hagyók szántóföldeinket. Ez megütné a közéletet, s posványnyá változtatná azon folyót mely termékenyítőleg hathat, jó irányban vezetve, a nemzeti fejlődésre. Hiszen ha nem volna is pártélet, teremtenünk kellene azt, mert a nélkül nincs virágzó állam, sem virágzó társadalom.

Mi tehát azon véleményt kockáztatjuk, hogy ezen társadalmi bajjá vált pártgyűlöletet társadalmi uton kell megszüntetni, s a párt életet társadalmi uton kell reformálni: mert társadalmi kérdés ez, és nem politikai s épen azért tartjuk lapunkat kompetensnek ehhez is hozzá szólni.

Ezen ut pedig az, hogy hassunk oda mindnyájan teljes erővel, hogy a pártok elzárkózottsága s kasszerúsége a társadalomban megszűnjék, hasson oda minden párt, hogy az ellenkező nézetek is tiszteletben tartassanak, a mi a társadalmi érülködés által könnyen elérhető.

Ez nem azt jelenti, hogy a párt küzdelmet szüntessük meg, s ezt az előbb mondottak után nem is jelentheti. Sőt ellenkezőleg, csak így lesz a pártküzdelem nemes és erélyesen vezethető: ez lesz az elvek harcza, viva a becsület fegyvereivel, s megtartva szüziességében.

Ha van salak, azt dobja ki minden párt a kebeléből, hogy így minden párt csak becsületes ele-

mekből álljon, s minden pártból kilegyen küszöbölve a léha, az önző a haszonleső!

Igy reformálva lesz a társadalmi élet is!

S ezen föladat különösen mindig és mindenütt a többségre vár. Ha ez mérséklett, ha ez türelmes, akkor a kisebbség sem lesz soha elkeseredett.

A kereszténység nagy ünnepén pendítettük meg ezen eszméket, mint a mely napon ugy is elhallgat a gyűlölet. Ha legkevesebb hatása lesz is ezikkünknek, ha bár mily kevéssel is meghosszabbíthatjuk azt az egy napi fegyverszünetet már nem veszett kárba egészen ezen ezikk. Ha pedig egyszersmind elég gondolkozási anyagot is nyújt, s ez által az eszméket lassanként megnyeri: akkor boldognak érezzük magunkat.

Adjon isten mindnyájunknak, de legkivált magyar hazánknak boldog karácsoni ünnepet és boldog napokat!

CSARNOK.

Egy délután a kék blouseosok között.

— Párizsi kép. —

A ki francia szindarabot látott, francia regényt, vagy akár egyes a francia nép életéből merített — tárczazikket olvasott, az előtt nem lesz egészen ismeretlen azon szerep, melyet Párizs lakosságának nagy része, a szorgalmas kék blouseosok osztálya, nem egy izben játszani képes volt.

T Á R S A D A L M I

Dalok.

— Heine. —

I.

Szívem szorul, midőn sóhajtvá,
Elmult időkre gondolok,
A föld még oly lakályos, szép volt,
A nyugodt népek boldogok.

Most mintha minden ferde lenne,
Tolongás, inség szüntelen!
Megg halt az isten fent az égben,
S meg halt az ördög odalenn.

Mindenki bús, elcsüggedt, kúszált,
S oly hidegen ridegen néz . . .
Ha nem volna egy kis szerelem,
Sehol se lenne piheús.

II.

Szívemben iratodra
Egy csep aggály se kél.
Elvolnék utasítva —
De hosszú a levél.

Tíz lap sűrűn, csinosan,
Akár egy kis csomag;
Nem irnak tán ily hosszan
Ha búcsúí mondanak.

III.

A lóthusz a nap fényétől
Remeg, s irtózva fél,
Lehajtott fővel várja:
Csak jönne már az éj! . . .

A hold eszménye, álma,
Világa kelti fel;
S ennek szeliden kitarja
Kelyhét szerelmivel.

Virúl, pirúl, világol,
Tündöklő lesz az éj!
Sir, illatoz, s reszketve lángol
Szívén a kín, a kéj

Dobsa Lajos.

Párizs története szoros összefüggésben állott és áll még ma is 'e nép életével, szorgalmával; és tudva azt, hogy Franciaországnak, nevezetesen a milliárdok városának, Párizsnak vagyonsodása, emelkedése és ezzel együtt jóléte ezen osztálytól függ, hátrán lehet állítani, hogy a francia államháztartás nagy gépezetében ők képezik a főtényezőt. De ezt tudja is ám a kék kabátos munkás, ki leleményességével felülmulja angol hasontársát, méh szorgalmával pedig a német, sőt talán a japáni munkást is.

Ezerivel lehet őket naponta reggel hat órakor látni, mint sietnek a város különböző részeiben levő gyárakba, honnan este hatkor faradtan ugyan, de azért ép o'y vidám, s a francziát jellemző — hogy úgy fejezzem ki magamat — non curamussággal térnek vissza családi kis tűzhelyeikhez, mintha csak sétálni jártak volna. Így foly ez egész heten át a vasárnap kivételével. Ekkor felveszi a kék blouseos ünnepies blouset, karjait fogja angot fejkötős nejét és kísétál gyermekeivel együtt a legközelebbi parkba, rendszeren a munkások mulató kertjébe, hogy az Isten szabad ege alatt a terebélyes fák árnyában a hét fáradalmait kipihenve, kékszemű vidám gyermekeiben, az utakon vasabroncos hajtanak, gyönyörköd-jék és a munkások lapját addig is, míg a szomszédok kijönnének, nyugodtan olvashassa.

Míg a boldog család fő ezt teszi, addig a gondos anya Rérange Le roi d'Yvetot-ját (az ivetói király) vagy más kedvenc munkás-dalt dalol maga előtt.

A ki a francia munkást családja körül és azon kívül figyelemmel kíséri és így a német vagy más nemzetbeli munkással összehasonlítja, nem képes eléggé bámulni a nagy különbségen, mely közöttük létezik. Míg a bécsi vagy a bajor munkás egyedüli boldogságát a Praterben vagy a Wallallában — hol a legelősebb is létezik — keresi és leli, addig a párizsi minden szünidejét hasznosabb módon tölti el, vagy ha

már költeni akar, akkor két pohár absynth mellett a kávéházban ül, cseveg vagy olvas mindaddig, míg a dinér (ebéd, rendszeren 6 órakor) ideje beáll.

Ekkor elmegyén családjával együtt a megszokott restauransjába, hol nagyon is uriasan megebédel. Furesa szokás, hogy a francia népnek, nevezetesen a párizsinak — úgy az urinak, mint az alsóbb rendűnek — fele sem ebédel otthon, hanem inkább a vadéglőben. Az idegen elbámul, hogy honnan telhetik egy ily blouseosnak az ily urias ebéd, melyhez hasonlót nálunk a legjobban fizetett munkás is csak legfőlebb menyegzője napján lát.

A dolog igen egyszerű, mert a francia munkás bére naponta csaknem ötször annyi, mint nálunk; ő továbbá — mint minden francia — csak a mára gondol és azon kívül nagyon is szeret jól és finomul élni. Szóval ő nemcsak bon vivant, hanem egyszersmind gourmand is. Míg továbbá a mi munkásunknak a színházról vagy ehez hasonló egyéb más szórakozásról fogalma nem igen van, addig a francia blouseos a világot sem mulasztaná el egy vasárnap sem a „Theatre comique“-ba vagy az „Ambigue comique“-ba eljárni. Szabad ember lévén, urnak érzi magát mindenütt és mindenkivel szemben és csak egytől tart, csak ezt tiszteli kiváló mértékben, és ez — a gyártulajdonos, az ő munkaadója.

De hozzászoktatja őt a legkikeresettebb élvezetek hajhászására maga az állam is, midőn a barrikádok hőseinek a „panem et circenses“ kiabálásaira hallgatva, nekik sok ilyes kiváltságokat adott. Elkényeztette a munkás-osztályt leginkább III. Napoleon, ki a mint látszik nagyon is megértette volt a munkások gyermekei számára épített iskolák homlokzatán levő „a munka hatalom“ ez. felirat értelmét. A munkásnak első dolga, a mint székét a színházban elfoglalta, az, hogy abban — minthogy a színi-előadások igen gyakran éjfélig is elszoktak tartani — magát kényelembe helyezze. Furesának tűnik

Az elhagyatott.

(Karácsony esti rajz.)

Irta: E. MIKES RÓZA.

Komor, ziman'ós téli idő van.

Zuzmara emé'zti a késő ősztől zülden hagyott falombok maradványait s a vágató légi furiák, hideg, nyirkos levegőt csapnak a jaró-kelők szeméi közze.

A halál fagyos keze működése látszik mindenben. Jaj a szegény lomboknak, virágoknak, hideg kezek szöttek rajuk hó szemfödőt. Jaj a esevegő folyónak, puha bársony agyából jég koporsó válik!

E didergő évszakot azonban megaranyozza; várva vartta teszi a karácsony áldásthozó ünnepe.

Künn a szél fivöltve süvült, és szilajon járja boszorkány tánczát.

Benn a kedélyes szobában, a kis Aranka nem is sejtí a kegyetlen időt; az ő boldogsága határt nem ismerő.

Ott hever körülte a sok játékszer, a czifra baba, fényes aranyos palásttal, a sok arany alma, arany dió, melyek a sok gyertyacsillagfényénél olyan tündériesen ragyognak, hogy a kis lányka szeméi csak úgy könnyeznek belé.

Dengelegi Lajosné boldog elragadtatással osztozik gyermeke ártat'an örömeiben. E perczen nincs is tudomasa arról, hogy a földön él, a míg a zajos léptek nesze föl nem veri elragadtatásából.

Dengelegi Lajos, a ház ura lép a szobába s egy pillanatra megál a háttérben; de igenis naivnak találja a jelenetet, kifelé indul az ajtón, mialatt tarcajából szívtart vesz elő.

Hogyan? ön eltávozik? — kérdé a nő finom árnyalatával a szemrehányásnak — azt hívém a ma estét legalább családja körében töltendi.

— Egyik nap olyan mint a másik! — mondá a ház ura fagyosan, miközben a csillag fényénél rágyujt a kezében levő szivarra aztán kisiet a szobából.

A fiatal nő két kezét a szívére nyomja, hogy visszatartsa annak sebes dobogását. Ott áll folyton egy helyen, mintha földhöz gyökereztek volna labai, mialatt kínos gondolatok vesznek rajta erőt.

A halál e néma csendjét mi sem zavarta föl, csupán a kandalló kéményén siró, sivitó szél.

A szegény asszony magához tér gondolatainak gyászmenetéből. Megmozdul, s csöndesen, mint a sirból kikelt, közeledik a függő lámpához, hogy mérsekelje annak világát, ne hogy g ermeke észre vegye hulló könnyeit.

Sokaig ott marad a félhomályba, mialatt a csalódott, kijátszott szív heves, izgató fájdalom terhe alatt sajog s újra ismétlődik az a jelenet, a mely 8 éves házaseletük alatt annyiszor ismétlődött s újra erőt vesz lelkén, a mar lecsillapultnak hitt vesz s megszólal ismét az anyai szeretet jótékony hatása alatt elszenderült fájdalom és a sir felé közeledő kínos gyötrellemmel nyugtalanítja egész lényét.

Künn ezalatt a szél, vadúl! csapkodja szárnyait s folyvast haborog.

Benn a teremben csend van, csak a felzaklatott kebel vésze nem csilapul; forrong, kavarog kerlelhetlenül.

Vissza idézi emlékébe leány korát, ezt a ragyogó halnalt; ezt a tavasz pompájában tündöklő fényes meanyországot, a melyet oly sötét pokol val ott fel, minőt almoda! sem me-

fel az idegen előtt e szokás, melyet itt bővebben fejtegetni nem akarok.

A francia munkás jelszava e három szóból áll: „egyél, igyál s munkáldjál“, és ez legjobban is jellemzi őt. Sajátos egy tünet, hogy e heves természetű népnél az idézett jelszó dacára is oly ritkán lehet iszákos embert találni.

Jellemére nézve a francia munkás talpig becsületes, őszinte és türelmes ember; de ép úgy megvannak árnyoldalai is, melyek ha kilörnek, határt a legtöbb esetben nem ismernek. Könnyen lobban fel, s a déli népek vérével bírván, ha megsértik bosszuvágyó, s ilyenkor nemcsak a communard és petroleur telik ki belőle a szó teljes értelmében, hanem az állatok legvérengzőbbike, a tigris is.

Hogy mennyire igaz ez állítás, arról az idők megvesztegethetlen tanuja a történelem, nevezetesen Franciaország történelme kérlelhetetlenül tesz bizonyosságot, hogy minő tettekre vetemedhetik egy nép, legyen az bármennyire művelt vagy éljen bárminő viszonyok között is.

Kikből teltek ki a több ízbeni zendülések emberei, tömegei, ha nem Párizs kék blouseosiból? Kik voltak a „dames de la halles“-ok, kik a barrikádok hősei? Mindig csak az egyébként békés és szorgalmas kék blouseosok.

A gondos francia nők, kiket — Md. Sévigné szavait használva — bár szenteség, szeretet és gyöngédség tüntessen ki, mégis mivé lettek, midőn férjeik a törvény korlátait többé nem tisztelve, ők magok pedig a nőnek e három erénvéről megfélelkezve kezükben a polgarháború véres zászlóját lobogtatni kezdték?

Erre a feleletet legszebben és talán legesattanósabban Schiller szavaiban leljük, ki Glocke-jában következőleg szól: „Dann werden Weiber zu Hyänen und treiben mit Entsetzen Scherz.“ Létezik-e ennél nagyobb igazság? „A munka hatalom! Ez igaz, és ki merné tagadni, hogy ez teszi Franciaor-

Oh de most már, kiábrándulva, kimerülve, ellankadt szívvél várja a rettenetes folytatást.

És e gondolatoknál, a szél sivitására, a megtört szív zokogó hangja felel.

Fölrezen: körülnéz. Ijedten szalad játszó gyermekéhez, a kit anyai ideig magára hagyott.

Ott fekszik szegényke a szönyegen, játékszerei között elszenderült, hogy lássa álmában azt a jó kis anyát, aki neki ezt a sok szép ajándékot hozta.

Oda omlik gyermeke mellé s bánatos arcának minden vonása feszül, amint anyai arcát nézi.

Nézi, folyvást nézi, aztán ölébe veszi csöndesen, levetkezteti szívszorulva, elfojtott zokogással, végre oda viszi a kis rostélyos ágyacskába, betakargatja lágyan, csöndesen, aztán forró csókot nyom a piczinyke mosolygó ajkakra, s még soká lesi a nyugodt, csöndes álmot, mialatt az anyai örömpir lepi el bús arcát.

Kiünn ez alatt mindinkább növekszik s féktelenebbül dúl a vihar.

Benn kialvóban a kandalló tüze.

Néhány hasább fát tesz reá, aztán oda ül a kandalló előtti kis zsámolyra s tévelygő tekintete a tüzsikrákra tapad.

— Áldást, boldogságot hozó karácsony est! suttogják ajkai — csupán az én számomra vagy áldástalan!

E kínos gondolatra, miként ha a kigyózó lángok szívének kapták volna, felszisszen, s a mint mereven nézi a lángok kapkodását, a szemeiben tündöklő nemes hévfényét homály borítja el.

szágot nagygyá, Párizst pedig a művelt világ Mekkájává? — így szólt két évvel ezelőtt a versaillesi parlamentben egy francia követ — „de ép úgy nem tagadhatja senki, hogy az említett hatalom tulajdonosai, kik hazájokat azzá tették, a milyennek ma látjuk, fognak e szép virágzó ország sírásóiva is válni.“

Hogy e szavak mennyire igazak, mennyire végzeteljesek: arról lépten-nyomon, a napilapok nyomán is meggyőződhattünk. Nemcsak Franciaországot, hanem Európa, sőt Amerika majdnem összes államait is rég foglalkoztatja, aggasztja a munkások kérdése, mely nyilvános helyeken ép úgy, mint magánkörökben talál védelmezőkre, pártolókra.

Irodalom és művészet.

— M a i s z á m u n k h o z van mellékelve a „Képes Családi Lapok“ előfizetési fölhívása. Bátran elhallgathatjuk ezúttal, hogy „ajánljuk olvasóink pártfogásába“, mert oly vállalat, mely alig egy év alatt nyolcezer előfizetőt és vevőt tudott hódítani, többé nem szorul ajánlatra; azt azonban kötelességünk nyíltan kijelenteni, hogy a rendkívüli siker, amit e képes vállalat oly példátlanul rövid idő alatt aratott, nem a véletlen ajándéka vagy pusztán sors kegye, hanem becsületes törekvés, ernyedetlen munka, s megfelelő anyagi áldozatok megérdemelt jutalma és viszonzása. A magyar középosztály rég érezte hiányát oly szép és olcsó hetilapnak, mely a szerénybb háztartás költségvetésébe nagyobb megerőtetés nélkül is beilleszthető, s M e h n e r V i l m o s u r e hiány betöltésével már nagy érdemet szerez s nagy szolgálatot tesz vala a közügynek, ha az, amit rajzban és szövegben nyújt, nem állana is egy színvonalon a külföld sokkal drágább ily fajta vállalataival. Teljesen meg vagyunk győződve, hogy a

Meg kell törülni szeméit, hogy kivehesse azon árnyak látszó alakot, a mely előtte áll.

Végre fölismeri őt.

Eleméri Ödönt látja maga előtt, a ki már jó ideje, hogy ott áll, a nélkül, hogy észrevette volna jöttét.

Mosolyogni akar; de a mosoly oda fagy ajkaira.

— Ismét amitani akar engem Izóra? — kérde az ifju, a sziv valódi részvét hangján — Ön ismét könnyezett!

— Én? — dadogá Izóra akadozva, ajkán azzal a jéggé fagyott mosollyal — dehogyl — — A folytonos tűzbe nézés csalt könnyet szemeimbe. Higye el barátom, nekem nincs okom könnyezni.

— Meddig tart még a tettetés? Oh Izóra, ha tudná, mily lelki szenvedés okoz nekem, hideg elpalástolásával. Ám helyesen: tagadja e' fájdalomát az önző világ előtt, mely ugy sem értené azt, de előttem hasztalan tagadja; én belátok szívébe s onnan nem olvasok mást ki, mint szenvedést.

Izórán, a mig az ifju beszélt, fuldokló zokogás vett erőt, nem volt képes többé tettetni.

— Ön nem tudja, mennyire súlyosbitja fájdalmaimat az ön részvéte! Kérem Gyula, hagyjon el engem!

— Ezt csupán abban az esetben követelhetné jogosan tőlem, ha férje által szeretetténe. De így? Elhagyni önt, „a z e l h a g y a t o t t a t í“ Oh Izóra, önnek éreznie kell a kétségbeeső küzdelmet, melybe ez elhatározásom kerülne! kiáltott fel az ifju szenvedéllyel. — Én szeretem önt csábító boldogtalansága közepett; szeretem, imádom türelmes anyai lelkét. Mondjak-e még többet én, aki nem vagyok barátja a szóvirágoknak. Megakarom menteni önt e helyzetből, a mely

hová a mellékelt előfizetési iv eljut, onnan teleirva fog visszakerülni a buzgó és áldozatkész kiadó, Mehner Vilmos úrhoz.

— A „Vasárnapi Ujság“ decz. 14. sz. köv. tart. leleut meg: Toldy István. A számúzott dala. Költ. Eperjesi Belától.

— A kivágott arczkép. Elb. Irta Eötvös Károly. Cymbeline Schakespeare-mese. Lamb Károly és Mária után fordította Mihály J. A fuchsin Dr. Ring Ármintól. Vadászat deczember. Vajda Jánostól. Egyveleg. Képek Spanyolországból. A kívándorló. — A journalismus hőskorából Dr. Neményi Ambrustól.

— A nemzeti tornaegylet disztornázása. Irodalom és művészet, közintézetek, egyletek stb. rendes hetirovatok.

H I R E K.

— A szarvasi nőegylet és kisedóvoda saját pénztáraik javára a „Bárány“ vendéglő nagytermében Szarvason, 1880. évi január hó 17-én, tombolával összekötött tánczvizalmat rendeznek. Belépti-dij: személyenként 1 frt, — családjegy 3 frt, tombolajegy 20 kr. Felülfizetések köszönettel vétetnek. Belépti- és tombola-jegyek előre válthatók: Réthy Sándor, — Nyácsik Soma, Melis Lajos és Mázor József urak kereskedésében; a tánczvizalom estéjén pedig a pénztárnál kaphatók. Reméljük, hogy e tánczvizalom siker dolgában előlei nyomába lép. A tombolajáték tárgyában a következő kérelem bocsáttatott közze a meghívókon: „Midőn a két humánus czélú egylet tombolával összekötött tánczvizalom rendezésére egyesült; azt azon óhaj által is vezérelve tette, hogy a két egylet pénzalapja, mely az egyleti czelok gyakorlatásával felette igénybe van véve — gyarapodjék. A multak sikere folytán e részben a tombolajáték czélszerűnek mutatkozván, azt ismét fogantatba vesszük; a két egylet részéről fonyeremenyekül, két irodalmi diszművet, még pedig Vörösmarthv Mihály „ösz-

előbb-utóbb fölemesztéssel fenyegeti életét. En boldoggá akarom tenni!

— Csak fékvesztett szenvedélye sughatja önnek e szavakat! Nem kívánhatja, hogy az anya önzésből fölaldozza gyermekét! hogy széttéjjel a hazassági köteleket, s ez által a világ megjegyzéseinek tegye ki magát.

— A világ! kaczagott fel az ifju vad indulattal! — Hát ismeri azt a világot, mely miatt föl akarja aldozni egész jövőjét, a mely boldogságot ígér önnek? Nem nem Izóra! a mindenség ura sem kívánja ezt öntől. Hisz az isten szeretni szerettetni teremté a nőt!

A fiatal nőnek olyan jól estek ezek a szavak.

Boldog lenni! E szó mint édes álom hangzott füleibe. De nem álom volt!

Ott térdelt előtte a férfi, a kinek szép arczán, ott volt felirva a szeretet gyémánt betűivel, hogy ő ezt az álmot valósitani fogja számára.

És a szív visszakövetelte jogait!

A tiszta szeretet szavai utat találtak szívéig s elolvasták a nő, az anya felháborodott érzelmeit, mialatt lelke sugallatát követve, szólt: „Neje leszek önnek!”

Aztán oda ment alvó gyermekéhez s az anyai szeretet édes könyüi enyhítő forráskint törtek elő szeméből, mialatt csöndesen susogták ajkai: „Bocsáss meg nekem, édes istenem!”

A mindentudó isten bizonyára megbocsájtott neki!

S a világ?

Meglehet: követ dobott reá!

szes műveit“ (bolti ára 13 frt 20 kr.) és Shakespeare-nak Arany által fordított „Szenivánéji álom“ című színművének illusztrált kiadását (bolti ára 9 frt) tűzvéni ki. Egyszersmind felkérjük önt, mint a humánus czelok lelkes pártfogóját, miszerint kegyeskedjék a tombolára bármi csekély tárgyat adományozni, hogy ekkép annak sikere teljesen biztosítva legyen. A szives ajándékok 1880. évi január hó 15-ig tekintetes Pól Dánielné urhölgyhöz Szarvasra küldendők. Tisztelettel özv. Sipos Gáborné, nőegyleti alelnök. Marcsek István, ovodai elnök.

— A korcsolyázó kör tagjait tisztelettel értesitem a következőkről. A korcsolyázó jelvények már készen vannak s azok Csicsa Mathild és Dobosfy Otti kisasszonyoknál és nálam vehetők át. A jelvényt a kör tagjai díj nélkül kapják. Azonban az csak a tagsági díj lefizetőjének adatik ki. A kör által gondozott jégen megjeleni jelvény nélkül nem lehet. Ki azt elveszti, helyette újat díj nélkül nyerhet. A kör költségén hozatott 2 darab vas szánka legkesőbb e hó 24-én a tagok rendelkezésére bocsáttatik s az abba való ülésre első sorban azon hölgyek jegyeztetnek elő, kik tagjai ugyan a körnek, de nem korcsolyáznak. Minden hölgy a vas szánkaszéket egy folytában csak fél óráig használhatja, urak pedig soha nem igényelhetik azt akkor, ha hölgyek vannak jelen. Korcsolyázni tanulók számára készült 4 darab szánka, 1 ruhahatartó, 2 darab ülő pad és 3 szászló, mely eszközök f. hó 13-ika óta a kör jegén használtatnak. Szarvas, 1879. decz. 20. Oláh Miklós.

— Kitüntetett francziák. Király ő felsége elismerésül a szegedi árvizkárosultak javára rendezett párisi operaönnepegyért Francis Magnard és Wolff Albert uraknak, a párisi Figaro szerkesztőinek a Ferencz József rend közepkeresztjét, Jaques Normand urak pedig a trocadero hangversenyre írt, „Szeged árvizkárosultjaihoz“ című költeményeért a Ferencz-József rend lovagkeresztjét adományozta.

— Tél a hegyek közt. Pár kandergrundi és frutigeni marhakere-keelő Wallisban egy csapat szarvasmarhát vett, s mult heten, kedden a Gemmin keresztül akartak ezekkel menni. A karaván reggeli 9 órakor indult el Leukerbadból három wallisi kíséretében, kiket uttörőknek s hólapátolóknak fogadtak meg. A Gemmi egészen hóval volt borítva, úgy hogy a karaván csak délután 4 órakor érkezhetett Taubenseehez. Az egyik wallisi, ki egészen könnyedén volt öltözve, már a „Taubenhöhén“ megfagyott, s holtan szállították a „Taubenhäusi“-ba, s otthagyták. A Taubenseen vastag hóréteg volt, s nemsokára elkezdett a hó esni, úgy hogy a karaván sem előre, sem hátra nem mehetett. A kereskedők erre elhatározták, hogy a marhákat sorsukra bizzák s megkísérik saját életüket megmenteni, de mivel nagyon ki voltak merülve, az életben maradt két wallisit a Schwarzenbach fogadóba küldték élelmiszerekért. Utközben az egyik wallisi elveszett, alighanem megfagyott s a hó betakarta. Azalatt a marhákkal visszamaradtak a havat lapátolva, imádkozva tovább haladtak. Órák multak el s a wallisiak még mindig nem jöttek, a kereskedők azt gondolták, hogy az éjt nem fogják átélni. Végre négy óra múlva az egyik wallisi visszafert élelmiszerekkel. A kereskedők újra dolgozni kezdtek s reggel nyolcz órakor elérték Schwarzenbachot, de mindegyikének elfagyott az orra es füle.

Kossuth beteg. Kossuth Lajos, mint a „Független Hirlap“ írja — ismét gyöngékedik s e hét végén Nizzába megy pár hétre üdülést keresni.

— Vakmerő rablógyilkosság tartja jelenleg izgalomban Álmosd közsegét. Ember István fiatal kereskedő, az ottani

ref, lelkes fia lett az áldozat. Hétfőn hajnalban, kevéssel azelőtt, midőn az ifju holtját fölnyitni szokta, több rabló rálesett és egy alkalmas pillanatban az ablakon át a rablók egyikéről az ágyban nyugvó ifjura. A golyó talált és Ember fájdalmas nyögést hallatott. Ekkor a rablók betörték s a meggyilkoltat kivonszolták ágyából a szoba közepére és egy csomó újságpapírral befűdték holttestét. Ezután hozzáfogtak a rabláshoz s az egész holtot kifosztották, a fiókban elhelyezett nagyobb mennyiségű pénzt elvitték. Roggelre mindent üresen találtak. A rablógyilkosokat erélyesen nyomozzák.

— **Furfangos család.** Egy alvidéki kereskedő 800 liter pálinkát vett két debreczeni tüzértől. Miután megegyeztek az árban, a pénzt a kereskedő le is fizette; a vasutnál feladás előtt lopóval még egyszer szivott a hordóból, hogy még egyszer megizlelje. Ekkor is tetszett; erre aztán maga leaknáza, lepecsételte s feladta a vasutra. Midőn a szállítmányt otthon csapra ütötte, bámulva vette észre, hogy a hordóból tiszta víz foly. A pecsét érintetlen volt, s mikor félbontotta s lopót tett az aknába, ezen át megint kitűnő minőségű pálinkát szivott. A furfangos családok egy kéfliteres edényben pálinkát tettek a hordóba, melyet tele töltöttek vízzel.

— **Magyar kivándorlók Szerbiába.** A szerb skuptsinában közelebb olvasták fel a szőregi, deszkai, gyalai és szent-iváni lakosok kérvényét, melyben a topliczai kerületben maguknak földet kérnek. Ezeket nem nemzetiségi elkeseredés űzi el hazájukból, hanem a szegénység, melybe a Tisza kormány szerencsétlen közigazdasági és adónyuzó politikája juttatta. Szerbia aranyország. Itt ezer holdak tulajdonosa milliomos. Földadója nem több 35 aranynál. Ideje volna, ha a kormány a kivándorlási hírekkel és mozgalmakkal szemben felocsudnék és helyreállítaná a közigazdasági egyensúlyt.

— **Asszony nadrágban** — e mellékneve volt egy milliomos nőnek, ki közelebb halt meg Franciaországban. Foucault asszony nagratyja I. Napoleon tábornoka volt, atyja pedig ezredes. Roppant vagyonnal bírtak, de atyja tönkre ment s ő férfi-ruhába öltözve Párisba ment, s egy nyomdában mint korrektor működött. Midőn nemét felismerték, a nyomdatulajdonos elboesátotta; azután mindig férfi-ruhában mint másoló tengette egy darabig életét. Dumas regényeit is másolta. Majd szedő lett s oly takarékosan élt, hogy hat év alatt oly szép kis vagyont szerzett össze, aztán vállalatokba boesátkozott; a szerencse mindvégig kegyelte s szülei vagyonát visszaszerelte. Mint jockey is futtatott, s ez által is sokat szerzett. Most, hogy meghalt, két milliónál többet hagyott hátra.

— **Csók,** mint a takarékoság eszköze. Nehéz idők járnak és X. ur nagyon sokallta a cselédtartás költségeit s minduntalan magyarázta nejeinek, hogy egy gyermek-leánynyal is beérhetnék; de a feleséget nem lehetett kapacitálni. Végre kitalálta a módját, amely szerint segíthetne a bajon. Alig állt be egy cseléd hozzájuk, kéthárom nap múlva abban a perczben esókolta meg, mikor a felesége belépett. Az asszony persze rögtön elkergette a lányt, — s e fogás néhány ismétlésé által nemesak azt érte el, hogy mindannyiszor két-háromnapi cselédben a fiókban maradt, hanem azt is, hogy a felesége olesó kis cselédet fogadott.

— **Vizeink** mindenfelé apadóban vannak, a hivatalos értesítések szerint. A közigazgatási bizottságnak közelebb tartott ülésén a tanácskozás tárgyául főleg vízviszonyaink szolgáltak, jelesen az alispán által tett azon indítvány, miszerint bizassék még egy küldöttség azzal, hogy a külföldi szakértők jelentésének a Körözsökre vonatkozó részére nézve tegyen javaslatot a megye által a szabályozással szemben követendő eljárásra,

elfogadtatván: az alispán elnöklete alatt a küldöttség megalkított.

— **Gyulán** sportt-clubb alakított a testgyakorlás kiválóbb ágainak gyakorlására nézve. Elnökül Kövér László, igazgatóul Oláh György s titkárul Hajnik Béla urak választottak meg. Az egyletbe eddig mintegy ötvenen iratkoztak be, de mint onnan írják, kilátás van arra, hogy e szám mihamarabb meg kétszereződik. Kedden délután már vagy 15 kisasszony is részt vett a korcsolyázó osztály gyakorlatain, s pkdig szép sikerrel.

— **Tisztejt szülők** és óvand pártfogói! Kedves kötelességet vélek teljesíteni, akkor midőn f. évi december hó 23-án d. u. 3 órakor egy az ovodai helyiségben tartandó karácsonyi „örömműnnepelely“ tartását közóhajra elhatároztam. Az ünnepély néhány újabb társasjáték bemutolásából; a „Fröbel“-féle diszmunkák szétosztása, a karácsonyi angyalfa leplezéséből, néhány beemleztett gyermekvers elmondásából végül a karácsonyi angyalfa szétosztásából álland. Minthogy ezen ünnepély nyilvános jellegű leend, azért egész tisztelettel felkérem a tisztelt szülők, ugyszintén egyletünk pártolóit és a magyar kisednevelés minden barátait az ünnepélyen való szives megjelenésre. Kelt Szarvas, december 20. 1879. Hanthó Kálmán s. k., ovoda igazgató.

— **A megyei közgyűlés.** a szétküldött meghívók szerint f. hó 29-én s következő napjain fog megtartatni.

— **Orosháza**n, f. hó 13-án polgárokból alakult műkedvelői társaság sikerrel adta elő Tóth Ede „Falu rossza“ czimű népszínművét. A vendéglő nagyterme, hol az előadás tartatott, alig volt képes befogadni az érdeklődő közönséget. A tiszta jövedelem felerészben szegény tanulók segélyezésére fordítottik.

— **Sajátságos ostromállapot.** Maros-Solymoson a napokban az emberek nem mertek házukból kimozdulni, mivel egy vén medve járt az utcán esörögve-morogva s ijesztgette őket. A fegyveradó szaga már a falukba is becsalja a neki bátorodott vadakat.

— **Hány pap** és apácza van Magyarországon? A legújabb évkönyv szerint van 7620 római katolikus pap és szerzetes s 3131 apácza; 2268 görög kath. és keleti szertartásu pap és szerzetes, 847 lutheránus, 1999 református, 496 unitárius és 735 zsiló pap.

Asszonyok forradalma. Ohio állam Féedericktown városában fanatikus „mértékletes“ nők új kereszties hadjáratot indítottak meg a korezmák ellen. Baltákkal fölfegyverkezve, 15-én reá rohantak egy Kelley nevű korezmára. A korezmáros elbarikadirozta magát, de hasztalan, az asszonyok bevertek ajtót, ablakot s azután berohanva, néhány percz alatt szétzúzták a hordókat, a bor, a sör szétfolyt a padlón, az ivóasztalt és más butorokat szétromboltak. Diadalmasan vonultak egy másik korezmába. A korezmáros két hordó pálinkával meg akarta menteni magát, de nem sikerült, itt is betörték, a hordókat s üvegeket szétrombolták. Még két korezmát támadtak meg, de már itt sikertelenül. Az izgatottság nagy, az asszonyok segítséget kaptak s a forrongás végét még nem lehet előre látni.

— **A szarvasi** ifjabb kereskedők tánczvigalom rendezését tervezik, mely a farsang végén tartatnék meg. Üdvözlöjék e mozgalmat, mint a testületi szellem egyik nyilvánulását.

— **A b-csabai** nőegylet saját pénztára javára tánczvigalmat rendez januárhó 10-én. Rendezőktül Fábry Károly és Jeney Lajos urak kérettek föl. Azok, kik talán meghívót nem kaptak, de erre igényt tartanak forduljanak a rendezőséghez, mely e részben azonnal intézkedni fog.

— **Vásárunk**, mely javában áll, középszerű forgalmat mutat. A kereslet főleg sertvések felé irányul, melyek 34—38 krval kelnek kilogrammonként. Az igavonó állatok olcsó áron kelnek. Az ökrök párja 140—200 frton kel; tehenek 60—80 frton. A lóvásár főleg kiváló, katona-lónak alkalmas állatokra irányul, s eléggé élénknek mondható.

— **Luther** és a háziipar. Egy Nürnbergben időző hazánkfia nevezetes tudományos felfedezésről tudósítja a budapesti lapokat, mely még a német sajtóban is ismeretlen s bátran nevezhetjük legújabbnak. E felfedezés nem kevesebb, mint az, hogy Luther Márton volt az első, ki a háziipar fontosságát a nyilvánosság előtt hangsúlyozta s maga is foglalkozott vele, mint nemes időtöltéssel. Az erre vonatkozó iratokban Luther kimondta azt, hogy eljő az idő, midőn a világ figyelme a háziipar fontosságára irányul. Luther maga esztergályozással foglalkozott s barátunk szivességéből egy eddig ismeretlen levelét közöljük, melyben esztergályos szereket rendel meg: „L. S. Mert nálunk egyéb okosat tenni nem lehet, én és Farkas barátom esztergályozunk. Itt küldünk nektek egy arany forintot, kérve, hogy vásároljatok pár furót és csavart, vannak ugyan szerszámaink, de a ti jeles nürnbergi készítményeitekből akarunk néhányat birni. A mivel többé kerül, köszönettel utánküldjük. Ha a világ isten igéiért nem táplál, két kezünkre szorulunk.“ Ez a levél a nürnbergi esztergályos ipartársulat levéltárában van.

TARKASÁGOK.

Vizsgáló bíró: Hát meggyőződött arról, hogy az a fiatal ember, a ki önnek házasságot ígért, valóban — gróf?
Panaszos nő: Persze! Háromszor egymásután kérdeztem tőle, hogy igazán gróf-e? és ő mindig azt válaszolta: igen.

Maris, — szól az asszony a cselédhez, — menj a boltba s hozz sőt; aztán ha visszajöttél, fuss el a másik boltba s hozz cukrot.

Maris nemsokára vissza jön.

„Együttal mindjárt cukrot is hoztam.“

„Hát a só hol van?“

„Ni, azt meg elfelejtettem.“

X. . . . ur előre megcsináltatja emlékszobrát. Mutatja a szobrot öcscsének:

„Mit szólsz hozzá?“

„Nos, édes bátyám, látom, hogy ön igen elegansul szokott öltözködni.“

Kolera idején.

Sok a halott; úgy szedik össze, s hordják el kocsikon. A hullák közé a doktor feldobhat egy „félíg halt“ embert is.

— Ugyan az Istenért! hisz élek még! nyögi a nyavalyás.

— Fogja be kend a száját, — ordit rá a „beteg-ápoló“

— „Jobban tudja azt a doktor!“

Elek urfi rossz bizonyítványt hozott haza az iskolából.

És nem szégyenled magadat tanuló társaid előtt mikor nem tudod a leczkét? kérdé anyja.

— De igen, mama. Olyankor mindig érzem, hogy e' pirulok. De az hamar elmúlik?

Socialisticus találmány. — Mi a Crème? Megvert hab! — Mi a hab? — Semmi. Kit tehát jól megverték és mégsem vált valamivé, az a társadalom „crémjéhez“ tartozik.

— Így jár az ember! — tegnap az én egészségemre ittak, s ma nekem fáj tőle a fejem.

Jó félóra hosszat káromkodott a huszár, a midőn már kifogyott belőle, felkiált:

— A rézangyalát, csak ki bírnam magamat fejezni.

— No cigány, kérdé a szakácsnő, turót eszel-e, tőpörtöt-e vagy csuszát?

— Nem bánom én, szakácsné asszonyom, ha úgy adja is, mint a disznónak szokás: mind a hármat összekeverve. (Vagyis turós-tőpörtős-csuszát.)

„Miért van e templomnak mindkét tornyán óra“ — kérdé egy paraszt a városi embert. — „Még azt sem tudja kend? — hát azért, hogy ha ketten egyszerre akarják nézni az órát, ne kelljen az egyiknek a másikra várakozni volt a felelet.

Egy fősvény gazdag ember beesett a vízbe, s az őt kihuzó szegénynek néhány garast nyomott a markába; midőn e miatt a körülállók morogtak, azt mondtte egy zsidó: „Ez az ur jobban tudja magáról, hogy mennyit ér“.

Politikus. „No bíró ur, hogy jön ki ön papjával és tanítójával? — Egészen jól alispán ur: ha a plébánusnál vagyok, szidom a tanitót, s ha a tanítóval vagyok szidom s plébánost. ily módon mind a kettővel igen jó lábon állok!“

Egy müncheni lap hírdetéseiben volt olvasható: „A t. cz, ebtulajdonosokkal ezennel tudatom, hogy én azokat nyirom, mosom és füleiket is lecsipem.“

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: SIPOS SOMA.

Hirdetés.

Szikviz-gyár eladás!

Mojzsik János Szikviz-gyára Szarvason, Sythonok és a hozzá tartozó öszves felszereléssel eladó, a feltételek iránt értekezhetni a fentirt tulajdonosnál.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém egy a helybeli mint vidéki nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint üzletem a karácsonyi ünnepek alkalmára, különféle

meglepő szép ajándékokkal és újévi üdvözlő jegyekkel

van berendezve, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe bátorodom ajánlani. — Egyszersmind a téli időnyre különféle

▶ DÉLI GYÜMÖLCSÖT ◀

u. m. datolyát, malaga-szőlőt, szultán-fügét, olasz gesztenyét és mogyorót, továbbá különféle pezsgőt, dessert és asztali bort, legfinomabb valódi

kül- és belföldi RHUMOT,

Pecco virág- és orosz Karavan-theát dobozokban és kimérve, THEA-SÜTEMÉNYT nagy választékban; Orosz sardiniát, sardiniát dobozokban, gróji sajtot, legfinomabb első rendű cukrot, valódi cuba, gyöngy, ceylon, mocca, és jáva kávé nyersen, úgyszinté cuba és ceylon kávé pörkölt és örölve, különféle főzeléket, legfinomabb lámpa olajt és valódi amerikai fehér petróleumot.

Különféle divatos tárgyakat nagy választékban, szóval minden egyes áruimat, melyek itt még fel nem említették, a legjutányosabb árral ellátva, bátorodom ajánlani.

Vagyok kitűnő tisztelettel

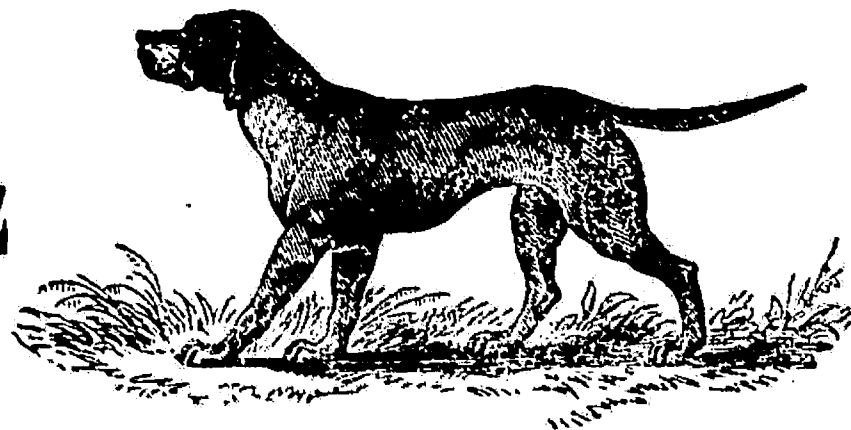
Mikolay János,
kereskedő a „gyors” Szarvason.

Egy jó házból való fiu a fentnevezett kereskedésbe tanonczul felvétetik.

Nyácsik Soma

fűszer, rövidáru- és déli-gyümölcs kereskedése

a fekete kutyához

Szarvason,

ajánl

karácsonyi és újévi ajándék-képen

alkalmas tárgyakat felnőttek és gyermekek részére

diszesen kiállítva, nagy választékban és jutányos árak mellett.